

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

ZIMSKI IZPITNI ROK

VZGOJA PREDŠOLSKEGA OTROKA

Izpitna pola

Petak, 2. februar 2024 / 100 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov. Časa za reševanje je 100 minut. Priporočamo vam, da za reševanje prvega dela porabite 30 minut, za reševanje drugega dela pa 70 minut.

V prvem delu je 19 nalog, v drugem delu pa 8 strukturiranih nalog. V drugem delu pri vsaki nalogi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1. ali 1.2.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 70, od tega 30 v prvem delu in 40 v drugem delu. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

3/16

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. DEL

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. Katera od navedenih trditev, značilnih za zaznavni razvoj, je napačna?
 - A Novorojenček najraje posluša človeški glas.
 - B Novorojenček prepozna mamo po vonju, če ga doji vsaj teden dni.
 - C Novorojenček ni občutljiv za dotik ali bolečino vsaj šest tednov po rojstvu.
 - D Novorojenček do drugega meseca starosti slabo razlikuje med barvami.

(1 točka)

2. V kombiniranem oddelku je po veljavnem zakonu lahko
 - A najmanj sedem otrok iz prvega starostnega obdobja.
 - B najmanj sedem otrok iz drugega starostnega obdobja.
 - C največ sedem otrok iz prvega starostnega obdobja.
 - D največ sedem otrok iz drugega starostnega obdobja.

(1 točka)

3. Pri kateri razvojni značilnosti vedenja predšolskega otroka se izraža potreba po varnosti?
 - A Biološki primanjkljaj.
 - B Gnetljivost.
 - C Plastičnost.
 - D Duševna ranljivost.

(1 točka)

4. Katera od navedenih trditev o telesnem razvoju je napačna?
 - A Možgani so eden od najbolj razvitih organov ob rojstvu.
 - B Hrbtenica novorojenčka je v obliki loka.
 - C V prvih petih mesecih se telesna masa otrok glede na porodno podvoji.
 - D V drugem letu življenja srce utripa dvakrat hitreje kot v prvem, ker je okrepljeno.

(1 točka)

5. Kako imenujemo proces moralne vzgoje, v katerem otrok prevzema znanje, poglede, čustva in moralne vrednote druge osebe?
 - A Izobraževanje.
 - B Identiteta.
 - C Identifikacija.
 - D Ignoranca.

(1 točka)

6. Kako imenujemo obdobja, ki so najprimernejša za učenje in v katerih otrok pokaže največ sposobnosti, da se določeno stvar nauči?

- A Krizna.
- B Kritična.
- C Konstruktivna.
- D Konstantna.

(1 točka)

7. Pred oživljjanjem

- A preverimo le prisotnost dihalnih znakov in hitro začnemo z masažo.
- B poškodovanca namestimo v bočni položaj.
- C se psihično pripravimo.
- D preverimo odzivnost, sprostimo dihalno pot in preverimo dihanje.

(1 točka)

8. Kako imenujemo vrsto izobraževanja, pri kateri pridobimo javno veljavno listino?

- A Neformalno izobraževanje.
- B Informalno izobraževanje.
- C Formalno izobraževanje.
- D Formativno izobraževanje.

(1 točka)

9. V poglavijih »področja dejavnosti« v Kurikulu za vrtce se vloga odraslega neposredno nanaša na

- A starše otrok in vzgojitelja.
- B svetovalnega delavca in vzgojitelja.
- C pedagoškega vodjo in vzgojitelja.
- D pomočnika vzgojitelja in vzgojitelja.

(1 točka)

Preberite spodnje trditve in pri vsaki obkrožite DA, če je trditev pravilna, ali NE, če je napačna.

10. Popustljiv vzgojni stil je usmerjen v razvoj otrokovih osebnostnih potencialov.	DA	NE
Na predkonvencionalni stopnji moralnega presojanja se nam zdi, da se moralno vedemo, če se izognemo kazni ali dosežemo nagrado.	DA	NE
Starši pri izbiri vrtca niso vezani na občino stalnega ali začasnega prebivališča.	DA	NE
Sposobnost razlikovanja med okusi je dobro razvita šele okoli drugega leta starosti.	DA	NE
Za sekundarno socializacijo je značilna kriza identitete.	DA	NE
V igralnici mora biti vedno zagotovljen tudi kotiček, kamor se lahko otrok za določen čas umakne.	DA	NE
V vrtec lahko sprejmemo otroka z vnetimi očmi.	DA	NE

(7 točk)

Spodnje povedi dopolnite tako, da na črto napišete ustrezeno besedo oziroma besedno zvezo.

11. Z izrazom proindividualno vedenje označujemo vedenje, s katerim si posameznik prizadeva

_____ . Ena od takšnih oblik vedenja je tudi
_____ .

(2 točki)

12. Tla v umivalnici morajo biti _____ in _____ ,
ker lahko drugače prihaja do _____ .

(2 točki)

13. Socialni govor pomeni, da so otroci sposobni _____.
Razvija se že od _____ .

(2 točki)

14. Komunikacijo, pri kateri je v ospredju govorjeni jezik, imenujemo _____ komunikacija.

(1 točka)

15. Vrtci lahko glede na trajanje in organizacijo ponudijo naslednje programe:

_____, _____ ,
_____ in _____ .

(2 točki)

Kratke odgovore zapišite na črte.

16. Navedite dve temeljni nalogi vrtca.

(1 točka)

17. Navedite eno od značilnosti falične stopnje psihoseksualnega razvoja po Freudu.

(1 točka)

18. Naštejte štiri ukrepe vzgojiteljice, ko dobi obvestilo o pojavu uši v oddelku.

(2 točki)

19. Opišite eno od zakonitosti razvoja človeka.

(1 točka)

2. DEL

1. naloga

Na sprehodu se otroci srečajo s prijaznim potepuškim psom.

- 1.1. Navedite in utemeljite dve navodili, s katerima vzgojiteljica poskrbi za večjo varnost.

(2 točki)

- 1.2. Pojasnite, kako se otroci lahko naučijo batiti določenih stvari, in navedite tri pogoste strahove v predšolskem obdobju.

(3 točke)

2. naloga

Vzgojiteljica se odloči, da bodo tokrat sadno malico pojedli kar na igrišču.

- 2.1. Navedite in utemeljite dva ukrepa, s katerima bo vzgojiteljica poskrbela za ustrezno higieno pri malici.

(2 točki)

- 2.2. Navedite še štiri naloge/vloge vzgojiteljice pri prehranjevanju.

(2 točki)

3. naloga

Skupina petletnikov želi skupaj z vzgojiteljico v bližnjem gozdu, kjer se /po navadi igrajo, pobrati smeti. Da bo delo hitreje opravljeno, vzgojiteljica razdeli otroke v več ekip in jim da različne naloge.

- 3.1. Poimenujte učno obliko, ki jo je izbrala vzgojiteljica, in pojasnite dve značilnosti te učne oblike.
(3 točke)

3.2. Navedite in utemeljite enega izmed ukrepov, da pobiranje smeti ne bo predstavljalo nevarnosti.
(1 točka)

3.3. Z vidika razvoja mišljenja pojasnite, zakaj imajo ti otroci še težave z razvrščanjem smeti v različne smetnjake.
(1 točka)

4. naloga

Starši so se odločili, da enoletno Petro vpišejo v vrtec. Po dogovoru z vzgojiteljico jo bodo uvajali postopno, saj je to njen prvi stik z drugimi otroki.

- 4.1. Pojasnite tri prilagoditvene težave, ki se lahko pokažejo pri otroku, ki se uvaja v vrtec.

(2 točki)

- 4.2. Na kateri stopnji navezanosti pričakujemo, da bodo otroci, ki se takoj po koncu porodniškega dopusta uvajajo v vrtec? Stopnjo poimenujte in opišite eno od značilnosti te stopnje.

(2 točki)

- 4.3. Zapišite dve priporočili, kako naj v družini poteka ustrezna priprava otroka na vrtec.

(2 točki)

5. naloga

Štiriletni Tadej sprašuje vzgojiteljico, kje je njegov modri avtomobilček, ki ga je prinesel s seboj v vrtec. Vzgojiteljica mu večkrat pove, da ne ve, da ga res ni videla. Tadej pa vztraja: »Veš, zanesljivo veš, ti vse veš!«

- 5.1. Kako imenujemo značilnost mišljenja, ki Tadeju preprečuje, da bi razumel, da misli vzgojiteljice niso enake njegovim? Poimenujte obdobje razvoja mišljenja po Piagetu, v katerem je najverjetneje Tadej, in opišite še eno značilnost mišljenja tega obdobja.

(3 točke)

- 5.2. Kako vzgojiteljica ustrezeno ravna, ko otrok prinese v vrtec domačo igračo?

(1 točka)

6. naloga

Arja in Zoja se v telovadnici igrata tekmovanje v teku. Zoja se pripravi na tek, Arja pa šteje: »Ena, štiri, petnajst, zdaj!« Zoja obtoži Arjo, da ne šteje pravilno, s čimer se Arja ne strinja, zato se spretja.

- 6.1. Opisite dve značilnosti razvoja velikih gibov (grobe motorike) v predšolskem obdobju.

(2 točki)

- 6.2. Navedite šest korakov za reševanje zgoraj opisanega konflikta.

(3 točke)

7. naloga

V kombiniranem oddelku starši otrok iz drugega starostnega obdobja zahtevajo sestanek z vzgojiteljico, ker se jim zdi, da njihovi otroci zaradi otrok iz prvega starostnega obdobja slabše napredujejo.

- 7.1. Utemeljite tri prednosti vzgojno-izobraževalnega dela v kombiniranem oddelku v vrtcu.
(3 točke)

7.2. Utemeljite, katera oblika formalnega sodelovanja bi bila najustreznejša.
(2 točki)

7.3. S pomočjo znanja o vplivu vrstnikov na razvoj govora in mišljenja pripravite razlago za starše o prednostih kombiniranih oddelkov.
(1 točka)

8. naloga

Anini starši so ob njenem prihodu v vrtec vzgojiteljici povedali, da je vegetrijanka, da ne je mesa. Med kosiom pa je vzgojiteljica opazila, da Ana drugim otrokom jemlje meso s krožnika in ga z veseljem pojde.

- 8.1. Zapišite tri načela uresničevanja ciljev Kurikula za vrtce, ki jih mora vzgojiteljica upoštevati v opisanem primeru.

(2 točki)

- 8.2. Navedite tri najpomembnejše pravice staršev otrok v vrtcu.

(1 točka)

- 8.3. Z dvema utemeljitvama razložite pomen beljakovin v prehrani.

(2 točki)

Prazna stran